

Lentoliikennemaksut ja yleiset palveluehdot 2012

Lentoasemat – Airports in Finland

- Finavian reittiliikenteen lentoasemat,
Finavia's Airports (scheduled destinations)
- Finavian muut lentoasemat,
Finavia's Other Airports
- Muut lentoasemat,
Other Airports

Finavia OYJ

Palveluehdot

2012

Lentoasema- ja
lennonvarmistuspalveluita
koskevat yleiset palveluehdot
lentoliikenteen harjoittajille
ja muille ilma-aluksen käyttäjille
sisältäen liikennemaksut.

Määritelmät	5
1. Johdanto	6
2. Palveluehtojen soveltaminen ja voimassaolo	6
3. Yksityiskohtaisempia tietoja	7
4. Toiminta lentoasemilla	7
4.1. Palvelutaso	7
4.2. Lentoasemien aukioloajat	7
4.3. Lähtö- ja saapumisaikojen koordinointi Helsinki-Vantaan lentoasemalla	7
4.4. Lähtö- ja saapumisajoista sopiminen muilla lentoasemilla	8
4.5. Viranomaisluvat ja tarvittavat vakuutukset	8
4.6. Oikeus estää ilma-aluksen lähtö lentoturvallisuussyistä	8
5. Ympäristöasiat	8
5.1. Ilma-alusten sallittu melupäästö	8
5.2. Melun ja ilmapäästöjen vähentäminen lentotoiminnassa	9
5.3. Ympäristövaikutusten vähentäminen lentoasemilla	9
6. Finaviale toimitettavat tiedot	9
6.1. Asiakkaan perustiedot	9
6.2. Aikataulukautta koskevat tiedot	9
6.3. Lentoja koskevat IATA Type B -sanomat	10
6.4. Matkustaja- ja rahtitiedot	10
6.5. Seuraamukset tietojen toimittamatta jättämisestä	11
7. Lentoliikennemaksut	11
7.1. Lentoasemapalvelut ja -maksut	11
7.1.1. Laskeutumismaksu	11
7.1.1.1. Laskeutumismaksuun kuuluvat palvelut	12
7.1.2. Paikoitusmaksut	12
7.1.3. Sähkömaksut	13
7.1.4. Matkustajamaksu	14
7.1.4.1. Matkustajamaksuun kuuluvat palvelut	15
7.1.4.2. Avustamispalvelumaksu (PRM-maksu)	15
7.1.5. Turvamaksu	15
7.1.6. Melumaksu	16
7.2. Lennonvarmistuksen palvelut ja maksut	17
7.2.1. Lentoaseman lennonvarmistuspalvelumaksu	17
7.2.2. Lennonvarmistuspalvelutason kohottaminen AFIS-palvelusta ATC-palveluksi	18
7.2.3. Lentoreittipalvelumaksu	19
7.2.4. Lennonvarmistuksen palveluita täydentävät palvelut	19
7.3. Poikkeukset ja alennukset maksuihin	20
7.3.1. Kausikortti	20
7.3.2. Vapautus laskeutumis- ja TN-maksuista	21
7.3.3. Vapautus lentoreittimaksuista	21
7.3.4. Jatkettu aukipito	21
7.3.5. Ylimääräinen avaaminen	22
7.4. Alennukset uusille reiteille	22
8. Muut maksut	23
8.1. Helsinki-Vantaan lentoaseman koekäyttöpaikkamaksu	23
8.2. Jäänpoiston käsittelymaksu	23
8.3. Pelastusvalmiusmaksu	23
9. Maksujen maksaminen ja arvonlisävero	23
9.1. Maksutavat	24
9.1.1. Ennakkomaksu	24
9.1.2. Pankkitakaus	24
9.1.3. Maksu jälkikäteen laskulla	24
9.2. Viivästyskorko	25
9.3. Arvonlisävero	25
10. Lentoliikenteen valvontamaksu	25
11. Finavian vastuu	25
12. Vapauttamisperusteet	25
13. Riitojen ratkaisu	26
14. Yhteystiedot	26

Määritelmät

Arvioitu liikkeellelähthäaika (EOBT)

Arvioitu liikkeellelähthäaika, jolloin ilma-alus aloittaa lähthöön liittyvän liikkumisen.

Asiakas

Lentoliikenteen harjoittaja tai muu ilma-aluksen käyttäjä.

ATC

Lennonjohto. Lennonjohtopalvelun tarkoituksena on estää yhteentörmäykset ilma-alusten välillä sekä liikennealueella olevien ilma-alusten ja esteiden välillä sekä ilmailiikenteen jouduttaminen ja järjestyksen ylläpitäminen sen kuluksa.

ATS

Ilmailiikennepalvelu. Lentotiedotus-, hälytys-, ilmailiikenteen neuvonta- ja lennonjohtopalvelua (alue-, lähestymis- tai lähilennonjohtopalvelu) tarkoittava yleisnimitys.

AFIS

Lentopaikan lentotiedotuspalvelu, jonka tarkoituksena on antaa valvomattomalla lentopaikalla toimiville ilma-aluksille lentoturvallisuuden kannalta tarpeellisia tietoja.

GAT-lennot

ICAO:n sääntöjen ja määräysten mukaan suoritettavat lennot.

Kansainvälinen liikenne

Liikenne, joka ylittää valtakunnan rajan. Kansainvälisessä tilauslentoliikenteessä (charter-liikenteessä) olevan ilma-aluksen on katsottava olevan kansainvälisessä liikenteessä myös silloin, kun se tekee ns. keräilylentoja kotimaisten lentopaikkojen välillä.

Kaupallinen liikenne

Kaikki sellainen ilma-aluksen käyttö, jossa kuljetetaan matkustajia, rahtia tai postia maksua tai vuokraa vastaan. Kaupallista liikennettä ovat reitti-, tilaus- ja taksiliikenne.

Laskeutuminen

Ilma-aluksen laskeutuminen tai läpilasku (Touch and go landing TGL).

Laskeutumisaika

Lennonjohtoon tai lentotiedotuspalvelun tallentama tai ilma-aluksen lentopäiväkirjaan merkitty aika, jolloin ilma-alus laskeutuu kiitotielle.

Lentoaseman aukioloaika

Finavian julkaisema lentoaseman ATS-elimen toiminta-aika.

Lentoliikenteen harjoittaja

Lentoliikennettä harjoittava yritys, jolla on voimassa oleva toimilupa tai vastaava asiakirja.

Lentoonlähthäaika

Lennonjohtoon tai lentotiedotuspalvelun tallentama tai ilma-aluksen lentopäiväkirjaan merkitty aika, jolloin ilma-alus lähthöe kiitotieltä.

Liikkeellelähthäaika (OBT)

Liikkeellelähthäaika, jolloin ilma-alus aloittaa lähthöön liittyvän liikkumisen.

MATKUSTAJATYYPIT

DOM

Matkustaja, joka lähthöe suomalaiselta lentoasemalta ja päätthää lentomatkinsa suomalaiselle lentoasemalle.

DOM-DOM

DOM-DOM-transfer-matkustaja eli säännöllisen liikenteen vaihtomatkinsaja, joka saapuu lentäen suomalaiselta lentoasemalta ja jatkaa matkaansa toiselle suomalaiselle lentoasemalle.

DOM-INT

DOM-INT-transfer-matkustaja eli säännöllisen liikenteen vaihtomatkinsaja, joka saapuu lentäen suomalaiselta lentoasemalta ja jatkaa matkaansa ulkomaiselle lentoasemalle.

INT

Matkustaja, joka lentää Suomesta ulkomaille tai joka lentää suomalaiselta lentoasemalta toiselle suomalaiselle lentoasemalle siten, että lentomatka välilaskun tai välilaskujen jälkeen jatkuu välittömästi ulkomaiselle lentoasemalle eikä lennon numero vaihdu (ks. transit-matkustaja).

INT-DOM

INT-DOM-transfer-matkustaja eli säännöllisen liikenteen vaihtomatkinsaja, joka saapuu lentäen ulkomaiselta lentoasemalta ja jatkaa matkaansa suomalaiselle lentoasemalle.

INT-INT

INT-INT-transfer-matkustaja eli säännöllisen liikenteen vaihtomatkinsaja, joka saapuu ulkomaiselta lentoasemalta ja jatkaa matkaansa toiselle ulkomaiselle lentoasemalle ja viettää lentojen väliajan terminaali-alueella.

Transit-matkustaja eli kauttakulkeva matkustaja

Matkustaja, joka saapuu lentäen lentoasemalle ja jatkaa välittömästi lentomatkinsa siten, että lennon numero ei vaihdu.

Paikoitusaika

Aika, jonka ilma-alus on pysäköitynä sille osoitetulla seisontapaikalla.

Palveluntarjoaja

Finavia Oyj

Sertifioidut melutasot

Melutodistuksen mukaiset melutasot mitattuina sivumittaus-, yllentomittaus- ja lähestymismittauspisteissä siten kuin Chicagon yleissopimuksen liitteessä 16 (ICAO Annex 16) on määritelty.

Suurin sallittu lentoonlähthäpaino (MTOW)

Ilma-aluksen suurin sallittu rekisteröity lentoonlähthäpaino eli maksimilentoonlähthäpaino. Jos ilma-aluksella on vaihtuva tai useita rekisteröityjä suurimpia sallittuja lentoonlähthäpainoja, huomioidaan näistä vain korkein rekisteröity MTOW.

1. Johdanto

Finavia Oyj (jäljempänä Finavia) tarjoaa asiakkailleen lentoasema- ja lennonvarmistuspalveluja. Finavian lentoasemaverkkoon kuuluu 25 lentoasemaa, joiden kautta kulkee vuosittain lähes 20 miljoonaa matkustajaa.

Finavia ja sen tytäryhtiöt muodostavat konsernin. Näissä sopimusehdoissa esitetyt asiat eivät koske tytäryhtiöiden palveluita eivätkä maahuolintapalveluita. Maahuolintapalveluita tarjoavien yritysten yhteystiedot löytyvät www-sivuilta: www.finavia.fi/lentoyhtiöille.

Finavian ylläpitämät lentoasemat:

Helsinki-Vantaa	Kemi-Tornio	Rovaniemi
Helsinki-Malmi	Kittilä	Savonlinna
Enontekiö	Kokkola-Pietarsaari	Tampere-Pirkkala
Halli	Kuopio	Turku
Ivalo	Kuusamo	Utti
Joensuu	Lappeenranta	Vaasa
Jyväskylä	Maarianhamina	Varkaus
Kajaani	Oulu	
Kauhava	Pori	

Finavian lentoasemat on jaettu palvelukonseptien mukaan neljään eri ryhmään: päälentoasema, liikematkustuslentoasemat, matkailulentoasemat ja peruslentoasemat. **Päälentoasema** on Helsinki-Vantaan lentoasema. **Liikematkustuskonseptin** mukaan toimivia lentoasemia ovat Turku, Tampere-Pirkkala, Vaasa, Kuopio ja Oulu.

Peruslentoasemia ovat Kajaani, Joensuu, Savonlinna, Varkaus, Lappeenranta, Kemi, Kokkola-Pietarsaari, Maarianhamina, Pori ja Jyväskylä. Peruslentoaseman palvelutaso on määritelty siten, että lentoasema pystyy ottamaan vastaan yhden matkustajalentokoneen kerrallaan tunnissa. Peruslentoasemakonseptiin kuuluvat myös Helsinki-Malmi, Halli, Kauhava ja Utti.

Matkailulentoasemille on erikseen määritelty sesonkiaika, jolloin kapasiteettia lisätään peruslentoasemaan verrattuna. Matkailulentoasemia ovat Kittilä, Kuusamo, Ivalo, Rovaniemi ja Enontekiö.

Lentoaseman päällikkö vastaa kunkin lentoaseman operatiivisesta toiminnasta.

Lentoreittipalvelun antamisesta vastaa Suomen alueennojohto EFIN (efes@finavia.fi).

2. Palveluehtojen soveltaminen ja voimassaolo

Näiden palveluehtojen tulkinnaassa sovelletaan kulloinkin voimassa olevaa Suomen lakia.

Näitä palveluehtoja sovelletaan Suomen ilmatilassa ja lentoasemilla palveluntarjoajan (jäljempänä Finavia) tuottamiin lennonvarmistus- ja lentoasemapalveluihin, ellei asiakkaan ja Finavian välillä ole kirjallisesti toisin sovittu.

Palveluehdot ja niihin tehtävät muutokset julkaistaan ilmailutiedotuksen julkaisujärjestelmässä. Ehdot ja niihin tehtävät muutokset tulevat voimaan sinä päivänä, kun julkaisussa on ilmoitettu.

Palveluehtojen mukaiset maksut tulevat voimaan 1.1.2012 lukien.

Finavia pidättää oikeuden muuttaa palveluehtoja.

3. Yksityiskohtaisempia tietoja

Yksityiskohtaisempia ehtoja ja tietoja koskien Finavian palveluita on julkaistu Suomen ilmailukäsikirjassa (AIP Suomi-Finland), <http://ais.fi> sekä lentoasemakohtaisissa määräyksissä, joita Finavia on lentoaseman pitäjänä antanut www.airportal.fi. Ilmailukäsikirjassa julkaistut ehdot ja tiedot sekä lentoasemakohtaiset määräykset muodostavat yhden kokonaisuuden tässä asiakirjassa mainittujen palveluehtojen kanssa. Mikäli tämän asiakirjan ehdot ovat ristiriidassa Suomen Ilmailukäsikirjan sisältämien ehtojen ja tietojen tai lentoasemakohtaisten määräysten kanssa, sovelletaan ensisijaisesti tässä asiakirjassa olevia ehtoja.

Hyödyllistä tietoa lentoyhtiöille löytyy Finavian [www-sivulta www.finavia.fi/lentoyhtiöille](http://www.finavia.fi/lentoyhtiöille).

4. Toiminta lentoasemilla

4.1. Palvelutaso

Lentoasemien palvelutasot on julkaistu Suomen ilmailukäsikirjassa (AIP Suomi-Finland), <http://ais.fi>. Palvelutasot vaihtelevat lentoasemakonsepteittain.

Seuraavilla lentoasemilla Finavian mahdollisuudet tarjota kaupallisen liikenteen palveluja ovat rajoitetut:

- Helsinki-Malmi, Halli, Kauhava, Utti

Tarvittaessa lentoaseman päällikkö tekee päätöksen kaupallisen liikenteen palvelusta lentoasemallaan.

Finavia pidättää oikeuden palvelutasojen muutoksiin.

4.2. Lentoasemien aukioloajat

Lentoasemien aukioloajat julkaistaan Ilmailutiedotuspalvelun julkaisujärjestelmän mukaisesti (ks. Suomen ilmailukäsikirja, AIP Suomi-Finland, <http://ais.fi/ais/bulletins/efinfi.htm>). Muutokset aukioloaikoihin ilmoitetaan NOTAM-tiedotteilla.

Mikäli palvelua halutaan muina kuin Finavian ilmoittamina lentoasemien aukioloaikoina, on siitä sovittava aina Finavian kanssa erikseen. Asiasta sopimiseksi lentoliikenteen harjoittajan tai muun ilma-aluksen käyttäjän on otettava yhteyttä lennonvarmistuspalveluita antavaan yksikköön. Mikäli lentoasema pyynnöstä avaa lentoaseman tai jatkaa lentoaseman aukioloaikaa, peritään pyynnön esittäjältä ylimääräinen avausmaksu tai jatkettu aukiolomaksu ja turvatarkastuksesta aiheutuvat lisäkustannukset. Finavia pidättää oikeuden olla avaamatta lentoasemaa tai jatkamatta sen aukioloaikaa.

Ilma-aluksen päällikön tulee Schengen-maiden ulkopuolelta tulevien ja ulkopuolelle lähtevien lentojen osalta varmistaa rajatarkastusta suorittavan viranomaisen paikallaolo sekä EU:n ulkopuolelta tulevien ja ulkopuolelle lähtevien lentojen osalta tulliviranomaisen paikallaolo.

4.3. Lähtö- ja saapumisaikojen koordinointi Helsinki-Vantaan lentoasemalla

Helsinki-Vantaan lentoasema on neuvoston asetuksen (ETY) N:o 95/93 (slot-asetus) mukaisesti koordinoitu lentoasema.

Lentoliikenteen harjoittajalla tai millä muulla tahansa ilma-aluksen käyttäjällä on oltava laskeutumista tai lentoonlähtöä varten koordinaattorin myöntämä lähtö- tai saapumisaika, lukuun ottamatta valtion ilma-alusten lentoja, hätätilanteen vuoksi tehtäviä laskuja sekä humanitaarisia avustuslentoja. Lisätietoja slot-koordinaatiosta saa osoitteesta www.helslot.fi.

Finavia voi hylätä lentoliikenteen harjoittajan tai minkä muun tahansa ilma-aluksen käyttäjän lentosuunnitelman, jos tämä aikoo laskeutua koordinoitulle lentoasemalle tai lähteä sieltä lentoon ilman koordinaattorin jakamaa lähtö- tai saapumisaikaa.

4.4. Lähtö- ja saapumisajoista sopiminen muilla lentoasemilla

Lentoliikenteen harjoittajan tulee toimittaa Finavialle kohdan 6.2. mukaiset aikataulutiedot viimeistään 30 vuorokautta ennen arvioitua liikkeellelähtöaikaa. Mikäli aikataulutiedot tai niiden muutokset toimitetaan tätä myöhemmin, Finavia varaa oikeuden rajoittaa palvelun tarjontaa lentoasemilla.

Finavialla on oikeus rajoittaa liikennettä, mikäli käytettävissä oleva kapasiteetti lentoasemalla tätä edellyttää. Yhteyshenkilö aikataulujen yhteensovittamisessa on kunkin lentoaseman päällikkö (www.finavia.fi/lentoyhtiöille).

4.5. Viranomaisluvut ja tarvittavat vakuutukset

Finavian lentoasema- ja lennonvarmistuspalvelujen antamisen ja käyttämisen ehtona on se, että ilma-aluksella ja sen liikenteenharjoittajalla on voimassa kaikki ne luvat ja hyväksynnit, joita lait, määräykset tai ilmailuviranomaiset edellyttävät kyseisen lentotoiminnan harjoittamiselta. Suomen ilmailuviranomainen on Liikenteen turvallisuusvirasto TraFi (lisätietoja www.trafi.fi).

Kolmannen osapuolen vahingon varalta vakuuttamattoman tai lain määräämää vakuutusta pienemmästä määrästä vakuutetun ilma-aluksen käytöstä Finavialla on oikeus periä lentoasema- ja lennonvarmistusmaksut kymmenkertaisina.

4.6. Oikeus estää ilma-aluksen lähtö lentoturvallisuussyistä

Lentoaseman päälliköllä, lentoaseman pitäjän palveluksessa olevalla tai lennonvarmistuksessa tai huolto- tai maa-huolintaorganisaatiossa tehtävää hoitavalla on oikeus estää ilma-aluksen lähtö

- 1) jos on aihetta epäillä, ettei ilma-alus lennolle lähdeessä ole lentokelpoinen tai asianmukaisesti miehitetty,
- 2) jos on aihetta epäillä, ettei ilmailulaissa säädettyjä tai sen nojalla annettuja lentoa koskevia määräyksiä muutoin ole noudatettu tai
- 3) jos ilma-aluksen käyttäminen ilmailuun on muutoin ilmailulain nojalla kielletty

ja edellä mainitut puutteet voivat vakavasti vaarantaa lentoturvallisuuden.

5. Ympäristöasiat

Finavia tarjoaa lentoasema- ja lennonvarmistuspalveluja niitä koskevien ympäristölupien määräysten mukaisesti. Finavia edellyttää, että lentoliikenteen harjoittajat ja muut ilma-aluksen käyttäjät noudattavat sen antamia määräyksiä, joilla lentoaseman pitämisen ja lennonvarmistuspalvelujen tarjoamisen ympäristövaikutuksia vähennetään. Tämän lisäksi lentoliikenteen harjoittajien on pyrittävä aktiivisesti ympäristövaikutusten vähentämiseen omassa toiminnassaan.

5.1. Ilma-alusten sallittu melupäästö

Finavian lentoasema- ja lennonvarmistuspalvelujen antamisen ja käyttämisen ehtona on se, että ilma-alus täyttää vähintään kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen liitteen 16 niteen I osan II luvun 3 mukaiset melustandardit (ICAO Annex 16). Poikkeuksellisesti palveluja voidaan antaa Helsinki-Vantaan lentoasemaa lukuun ottamatta myös ilma-aluksille, jotka eivät ko. standardia täytä edellyttäen, että Liikenteen turvallisuusvirasto on antanut poikkeusluvan ilma-aluksen lennolle.

5.2. Melun ja ilmapäästöjen vähentäminen lentotoiminnassa

Ilma-aluksen melua ja ilmapäästöjä voidaan vähentää mm. suorittamalla lähestyminen jatkuvan korkeuden vähentämisen tekniikalla ja samanaikaisella moottoritehon, lentoasun sekä nopeuden optimoinnilla. Lentoliikenteen harjoittajien tulee perehtyä Finavian antamiin lentoasemakohtaisiin määräyksiin, joita on julkaistu mm. Suomen AIP:n kohdassa 2.21 Melunvaimennusmenetelmät.

5.3. Ympäristövaikutusten vähentäminen lentoasemilla

Lentoasemalla ilma-alusten melua ja ilmapäästöjä voidaan vähentää mm. suorittamalla rullaaminen yksi moottori sammutettuna sekä käyttämällä aina maasähköä APU-voimanlähteen asemasta. Finavia antaa lentoasemakohtaisesti määräyksiä maasähkön käytöstä.

Finavia antaa lentoasemittain maahuolintaa koskevia määräyksiä, joilla pyritään myös ympäristövaikutusten vähentämiseen. Lentoliikenteen harjoittajien tulee noudattaa mm. jäänpoistossa Finavian määräyksiä.

6. Finavialle toimitettavat tiedot

Lentoliikenteen harjoittajan tai minkä tahansa muun ilma-aluksen käyttäjän on toimitettava Finavialle sekä AIP:n edellyttämät että kohdissa 6.1.–6.4. edellytetyt tiedot.

6.1. Asiakkaan perustiedot

Ennen operointia seuraavat asiakkaan perustiedot toimitetaan Finavialle sähköpostilla osoitteeseen airtraffcinvoices@finavia.fi:

- tiedot ilma-aluksen korkeimmasta suurimmasta sallitusta lentoonlähtöpainosta (MTOW) ja sen muutoksista ennen lentoa
- tiedot ilma-aluksen sertifioiduista melutasoista ja niiden muutoksista
- em. tietojen osalta jäljennökset alkuperäisistä asiakirjoista
- yhteystiedot laskutusta varten:
  - maksajan nimi
  - postiosoite
  - sähköpostiosoite
  - maksajan y-tunnus.

Asiakas vastaa toimittamiensa tietojen oikeellisuudesta. Mikäli asiakas ei toimita näitä tietoja vaaditussa ajassa tai ne ovat puutteellisia, Finavia käyttää laskutusperusteena julkisesti saatavilla olevia tietolähteitä.

6.2. Aikataulukautta koskevat tiedot

Ennen operointia aikataulukautta koskevat tiedot toimitetaan sähköpostilla osoitteeseen helcaxh@finavia.fi.

- Aikataulutiedot lennoista, jotka lähtevät tai laskeutuvat Finavian lentoasemille SSIM-tiedostona tai käyttäen lomaketta ”Aikataulutiedot” tai vastaavaa muotoa. Aikataulutietojen toimittamiseen tarkoitettu lomake löytyy Finavian ekstrasnettistä www.airportal.fi.
- Saapuvan ja lähtevän lennon lennonnumerot yhdistettyinä ilma-aluksen paikoituksen määrittelemiseksi silloin, kun kyseessä on kääntyvä lento (rotaatio).

- Lennonumeron (flight number) ja lennonjohdollisen kutsun (call sign) välinen vastaavuus (esim. LH3110 = DLH7PL tai AY741 = FIN741X).
- Aloitettaessa lentosarja Helsinki-Vantaalla uudella konetyypillä tulee lisäksi toimittaa tiedot uuden konetyypin ulkomoitoista paikoituksen suunnittelua varten.

Tietoihin liittyvät kyselyt: sähköpostitse helcaxh@finavia.fi.

6.3. Lentoja koskevat IATA Type B -sanomat

Lentoyhtiöiden tulee lähettää seuraavat IATA Type B -sanomat:

Sanoma	Käyttötarkoitus	Lentoasemat	Osoite	Tiedustelut
SSM ASM	STANDARD SCHEDULE MESSAGE ADHOC SCHEDULE MESSAGE Matkustajainfot Finavian Internet-sivujen lähtevät ja saapuvat lentotiedot Vuorosuunnittelu Finavian lentoasemilla	Kaikki	SITA: HELCAHXH	helcaxh@finavia.fi
PSM PAL CAL	PASSENGER SERVICE MESSAGE PASSENGER ASSISTANCE LIST CHANGE ASSISTANCE LIST Avustettavien matkustajien palvelu	Kaikki	SITA: HELCAHXH	efhk.apoc@finavia.fi
MVT	AIRCRAFT MOVEMENT MESSAGE Matkustajainfo ja Finavian Internet-sivut Ilma-aluksen rekisteritunnus paikoituksen suunnittelua ja laskutusta varten Myöhästymissy ja -aika tilastointiin	Kaikki	SITA: HELCAHXH	helcaxh@finavia.fi
LDM	LOAD MESSAGE Matkustajien määrä matkustajamaksun tarkistamista varten	Kaikki	SITA: HELCAHXH	helcaxh@finavia.fi
PTM	PASSENGER TRANSFER MESSAGE Vaihtomatkustajatieto matkustajavirtojen hallintaan	Helsinki	SITA: HELCAHXH	helcaxh@finavia.fi
BSM	BAGGAGE SORTING MESSAGE Matkatavaran lajitteluun BSM/SOR BSM/DEL	Helsinki	SITA: HDQILAY Amadeus: HELBSXH	helbsxh@finavia.fi

Sanomien automaattisen käsittelyn takia sanomien tulee ehdottomasti noudattaa IATA:n (International Air Transport Association) standardeja, jotka on esitetty IATA Standard Schedules Information Manualissa ja IATA Airport Handling Manualissa.

6.4. Matkustaja- ja rahtitiedot

Matkustaja- ja rahtitiedot tulee toimittaa Finavialle elektronisessa muodossa yhdessä sovitulla tavalla tai käyttäen Finavian matkustaja- ja rahtitietojen toimittamiseen tarkoitettuja lomakkeita (Air Traffic Survey ATS). Lomakkeet löytyvät Finavian ekstranetistä www.airportal.fi. Lomakkeet tulee toimittaa sähköpostitse osoitteeseen pax@finavia.fi.

Tiedot:

Matkustajien lukumäärä kohteittain:

- Lähtevät matkustajat DOM, INT
- Vaihtomatkustajat eriteltyinä
  - DOM–DOM
  - DOM–INT
  - INT–INT
  - INT–DOM-matkustajiin
- Saapuvat matkustajat

Tavaraliikenne lennoittain ja kohteittain:

- Lähtevän rahdin ja postin määrä kiloina
- Saapuvan rahdin ja postin määrä kiloina

Aikataulu:

- kunkin kuukauden 1.–15. päivinä Finavian lentoasemalla tapahtuneiden lentoonlähtöjen ja laskeutumisten osalta viimeistään kyseisen kuukauden 18. päivä ja
- kunkin kuukauden 16.–31. päivinä Finavian lentoasemalla tapahtuneiden lentoonlähtöjen ja laskeutumisten osalta viimeistään seuraavan kuukauden 3. päivä.

Tietoihin liittyvät kyselyt sähköpostilla osoitteeseen pax@finavia.fi.

6.5. Seuraamukset tietojen toimittamatta jättämisestä

Mikäli lentoliikenteen harjoittaja tai mikä tahansa muu ilma-aluksen käyttäjä laiminlyö edellä mainittujen tietojen toimittamisen näissä palveluehdoissa vaaditulla tavalla tai vaaditussa ajassa, voi Finavia rajoittaa palveluiden antamista tai kieltäytyä palveluiden antamisesta.

Ilmoittaja vastaa siitä, että maksun määräytymisen perusteena olevat tiedot ovat oikein. Mikäli asiakas on laiminlyönyt oikeiden tietojen toimittamisen vaaditussa ajassa, ei Finavia hyvitä väärin tai puutteellisten tietojen perusteella laskutettuja maksuja.

7. Lentoliikennemaksut

7.1. Lentoasemapalvelut ja -maksut**7.1.1. Laskeutumismaksu**

Jokaisesta ilma-aluksen laskeutumisesta lentoasemalle lentoaseman aukioloaikana peritään laskeutumismaksu. Laskeutumismaksun perusteena on ilma-aluksen suurin sallittu lentoonlähtöpaino (MTOW). Finavialle on toimitettava näissä palveluehdoissa vaaditussa ajassa ilmoitus ilma-aluksen suurimmasta sallitusta lentoonlähtöpainosta. Mikäli ilmoitusta ei ole toimitettu, käytetään laskutuksen perusteena kyseisen ilma-alustyyppin maksimilentoonlähtöpainoa. MTOW pyöristetään ylöspäin lähimpään 1 000 kg:aan.

Ilma-alukset on jaettu MTOW:n perusteella neljään painoluokkaan. Laskeutumismaksu muodostuu painoluokan mukaisesta kiinteästä maksusta ja tonnikohtaisesta maksusta. Tonnikohtainen maksu peritään painoluokan alarajan ylittäviltä tonneilta.

Laskeutumismaksun suuruus on:

MTOW	EUR		Alaraja
	Kiinteä maksu	Maksu per tonni	
0–2 000 kg	0,00	5,50	
2 001–5 700 kg	11,00	0,89	2 tonnia
5 701–35 000 kg	14,57	4,20	6 tonnia
yli 35 000 kg	136,27	5,97	35 tonnia

Esimerkkejä ilma-alusten laskeutumismaksuista:
MTOW 3 900 kg: $11,00 + 0,89 \times (4 - 2) = 12,78$ EUR
MTOW 22 000 kg: $14,57 + 4,20 \times (22 - 6) = 81,77$ EUR
MTOW 55 400 kg: $136,27 + 5,97 \times (56 - 35) = 261,64$ EUR

Laskeutumismaksu on kuitenkin vähintään:

	EUR
Helsinki-Vantaan lentoasemalla ruuhkatunteina (MA-PE 0700–0930 LMT ja 1430–2000 LMT sekä SU 1430–2000 LMT)	55,00
Helsinki-Vantaan lentoasemalla muina aikoina	30,00

Täydellinen luettelo poikkeuksista ja alennuksista eri maksuihin sekä tiedot kausikorteista on kohdassa 7.3.

Aukioloajan ulkopuolella annetuista palveluista peritään maksuja kohtien 7.3.4.–7.3.5. mukaisesti.

7.1.1.1. Laskeutumismaksuun kuuluvat palvelut

Palveluiden sisältö voi vaihdella lentoasemittain. Tämä teksti on informatiivinen yleiskuvaus palveluista. Laskeutumismaksuun kuuluvat seuraavat palvelut ja toiminnot:

- **kiito- ja rullaustieinfrastruktuuri**
  - kiitotiet
  - rullaustiet
  - reuna-alueet
  - huoltotiet
- **asematasot**
  - asematasot ja niiden kesä- ja talvikunnossapito
  - opastus ja valaistusjärjestelmät
  - asematason käytön suunnittelu
  - asematason ympäristöhaittojen torjunta
  - koneiden pysäköinti max 2 tuntia¹
  - marsalkkapalvelut²
- **jäänpoistotoiminta**
  - jäänpoiston infrastruktuuri ja koordinointi
- **pelastustoiminta**
  - pelastustoimintaan liittyvät rakennukset
  - pelastuskalusto
  - lintujen ja eläinten torjunta
- **Maksuun ei kuulu:**
  - lentokoneiden sähköinfrastrukturipalvelu, josta on erillinen maksu (kohta 7.1.3.)
  - jäänpoiston käsittelymaksu (kohta 8.2.) jäänpoistotoiminnan harjoittajille.³

7.1.2. Paikoitusmaksut

Lentoasema-alueelle yli 2 tunniksi pysäköidystä ilma-aluksesta peritään paikoitusmaksu. Paikoitusaika laskeaan lentoaseman aukioloajalta.

A. Paikoitusmaksu Helsinki-Vantaan lentoasemalla

(i) Alle 24 tunnin pituiset pysäköinnit

Pysäköinnin ollessa yli kaksi tuntia ja korkeintaan viisi tuntia paikoitusmaksu on 1,31 EUR jokaiselta ilma-aluksen suurimman sallitun lentoonlähtöpainon (MTOW) alkavalta 1 000 kilolta. Alin maksu on tuolloin kuitenkin 5,22 EUR.

¹ Yli kahden tunnin pysäköinnistä peritään erillinen maksu (kohta 7.1.2.).

² Palvelu on tarjolla vain HEL-lentoasemalla.

³ Maksu peritään palvelun tuottajalta käytettyjen jäänpoistonesteen litramäärien mukaan.

Pysäköinnin ollessa yli viisi tuntia, mutta korkeintaan 10 tuntia, paikoitusmaksu on 2,61 EUR jokaiselta ilma-aluksen suurimman sallitun lentoonlähtöpainon (MTOW) alkavalta 1 000 kilolta. Alin maksu on tuolloin kuitenkin 10,44 EUR.

Pysäköinnin ollessa yli 10 tuntia, mutta korkeintaan 24 tuntia, paikoitusmaksu on 3,92 EUR jokaiselta ilma-aluksen suurimman sallitun lentoonlähtöpainon (MTOW) alkavalta 1 000 kilolta. Alin maksu on tuolloin kuitenkin 15,67 EUR.

Yöajalta klo 2130–0600 LMT ei peritä paikoitusmaksua eikä yöaikaa lasketa paikoituksen kokonaiskesto, kun paikoitus kestää alle 24 tuntia.

Paikoitushinnat		Minimihinnat	
Pysäköinnin kesto		EUR per	EUR per
Alaraja	Yläraja	MTOW tonni	paikoitus
yli 2 t	5 t	1,31	5,22
yli 5 t	10 t	2,61	10,44
yli 10 t	24 t	3,92	15,67

(ii) Yli 24 tunnin pituiset pysäköinnit

Yli 24 tunnin pysäköinnin paikoitusmaksu on 5,22 EUR jokaiselta ilma-aluksen suurimman sallitun lentoonlähtöpainon (MTOW) alkavalta 1 000 kilolta jokaiselta alkavalta 24 tunnin pituiselta ajanjaksolta. Alin maksu on kuitenkin 15,67 EUR jokaiselta alkavalta 24 tunnin pituiselta ajanjaksolta.

B. Paikoitusmaksu muilla lentoasemilla

(i) Alle 24 tunnin pituiset pysäköinnit

Pysäköinnin ollessa yli kaksi tuntia ja alle 24 tuntia paikoitusmaksu on 2,16 EUR jokaiselta ilma-aluksen suurimman sallitun lentoonlähtöpainon (MTOW) alkavalta 1 000 kilolta. Alin maksu on tuolloin kuitenkin 8,60 EUR.

Yöajalta klo 2200–0600 LMT ei peritä paikoitusmaksua eikä yöaikaa lasketa paikoituksen kokonaiskesto, kun paikoitus kestää alle 24 tuntia.

Paikoitushinnat		Minimihinnat	
Pysäköinnin kesto		EUR per	EUR per
Alaraja	Yläraja	MTOW tonni	paikoitus
yli 2 t	24 t	2,16	8,60

(ii) Yli 24 tunnin pituiset pysäköinnit

Yli 24 tunnin pituisen pysäköinnin paikoitusmaksu on 2,16 EUR jokaiselta ilma-aluksen suurimman sallitun lentoonlähtöpainon (MTOW) alkavalta 1 000 kilolta jokaiselta alkavalta 24 tunnin ajanjaksolta. Alin maksu on kuitenkin 8,60 EUR jokaiselta alkavalta 24 tunnin pituiselta ajanjaksolta.

Täydellinen luettelo poikkeuksista ja alennuksista eri maksuihin sekä tiedot kausikorteista ovat kohdassa 7.3.

C. Maksu ilma-aluksen pitkäaikaisesta säilytyksestä

Lentoasema voi sopia ilma-aluksen pitkäaikaisesta pysäköinnistä tässä määrättyistä hinnoista poiketen. Yhteyshenkilö on kunkin lentoaseman päällikkö (ks. www.finnavia.fi/lentoyhtiöille).

7.1.3. Sähkömaksut

Sähköinfrastruktuurimaksu Helsinki-Vantaan lentoasemalla:

Helsinki-Vantaan lentoasemalla peritään sähköinfrastruktuurimaksu ilma-aluksilta, jotka ovat käyttäneet paikoituspaikkaa, jolla on saatavilla lentoaseman tuottamaa lentokonesähköä. Sähköinfrastruktuurimaksun suuruus

määräytyy ilma-aluksen suurimman sallitun lentoonlähtöpainon (MTOW) mukaan. MTOW pyöristetään ylöspäin lähimpään 1 000 kg:aan. Maksun yksikköhinta on 0,25 EUR per tonni. Maksu on kuitenkin vähintään 4 euroa.

Sähköinfrastruktuurimaksu muilla lentoasemilla:

Sähköinfrastruktuurimaksu muilla lentoasemilla kuin Helsinki-Vantaalla sisältyy paikoitusmaksuun. Sähköinfrastruktuurimaksuun sisältyy vain maavirtalaitteisiin käytettävä yleissähkö.

7.1.4. Matkustajamaksu

Matkustajamaksu peritään matkustajasta, joka lähtee lentoaseman matkustajaterminalista kaupallisessa liikenteessä olevalla ilma-aluksella. Finavialle on toimitettava näissä palveluehdoissa vaaditussa ajassa matkustajamerittely laskutusta ja matkustajatietojen tarkistusta varten. Mikäli erittelyä ei ole toimitettu, voidaan matkustajamaksun laskentaan käyttää konetyyppikohtaisia matkustajapaikkamääriä. Matkustajamaksun suuruus määräytyy lentoaseman, matkustajatyypin ja ilma-aluksen suurimman sallitun lentoonlähtöpainon mukaan. Vaihtomatkustajamaksun soveltaminen edellyttää, että lentoyhtiö ilmoittaa matkustajamerittelyssä Finavialle vaihtomatkustajien määrän.

Poikkeuksia ovat Turun ja Tampere-Pirkkalan alemman palvelutason erilliset terminaalit. Näiden terminaalien hinnasto on julkaistu www-sivuilla www.airpro.fi.

Matkustajamaksun suuruus on:

Ilma-aluksen MTOW yli 15 000 kg	EUR
Helsinki-Vantaa, Oulu ja Rovaniemi *)	
DOM	4,83
INT	7,68
DOM-INT	3,65
INT-INT	4,46
Muut lentoasemat	
DOM	4,57
INT	7,12
DOM-INT	3,65
INT-INT	4,46

Ilma-aluksen MTOW 0-15 000 kg	EUR
DOM	2,42
INT	4,61
DOM-INT	3,65
INT-INT	4,46

*) Näillä lentoasemilla on käytössä matkustajasillat ja/tai bussikuljetus.

Matkustajamaksua ei peritä:

1. kahta vuotta nuoremasta lapsesta
2. transit-matkustajasta
3. DOM-DOM-transfer-matkustajasta, joka on saapunut suomalaiselta lentoasemalta ja jatkaa matkaansa kolmannelle suomalaiselle lentoasemalle neljän tunnin kuluessa saapumisestaan, laskettuna aikataulun mukaisista saapumis- ja lähtöajoista. Kyseessä ei saa olla edestakaisen matkan paluumatka.
4. INT-DOM-transfer-matkustajasta, joka on aloittanut matkansa ulkomaiselta lentoasemalta ja jatkaa matkaansa suomalaiselle lentoasemalle neljän tunnin kuluessa saapumisestaan, laskettuna aikataulun mukaisista saapumis- ja lähtöajoista. Kyseessä ei saa olla edestakaisen matkan paluumatka.
5. sellaisten lentojen osalta, jotka on katsottava yksinomaan sairaankuljetus- tai etsintä- ja pelastuslennoiksi
6. matkustajasta, joka on mukana yleisölennätyksellä.

Maksuttomuuden perusteen on käytävä ilmi lentolipusta. Lentoliikenteen harjoittajan tai muun matkustajaselvitäspalvelua hoitavan yrityksen on pyydyttävä annettava Finavian edustajalle maksuttomuuden perusteen tarkistamiseksi tarvittavat tositteet.

Muun kuin kaupallisen liikenteen matkustajien terminaalien käytöstä ja tästä perittävästä korvauksesta tulee sopia lentoaseman kanssa erikseen. Yhteyshenkilö on kunkin lentoaseman päällikkö (www.finnair.fi/lentoyhtiöille).

7.1.4.1. Matkustajamaksuun kuuluvat palvelut

Palveluiden sisältö voi vaihdella lentoasemittain. Tämä teksti on informatiivinen yleiskuvaus palveluista. Matkustajamaksuun kuuluvat seuraavat palvelut ja toiminnot:

- lentoasemalle pääsy (maaliikenteen infrastruktuuri ja sen ylläpito)
  - tieverkko
  - liikenneopasteet
  - terminaalien edustat ja viheralueet
- matkustajapalvelun infrastruktuuri ja sen ylläpito
  - terminaalit
  - odotusalueet ja yleiset tilat (ml. esteettömyys kuten hissit ja koneportaat)
  - opasteet
  - saniteettitilat ml. inva-WC-tilat
- matkustajasillat/asematasobussikuljetukset⁴ maksuluokassa 1
- matkatavaraan liittyvä infrastruktuuri ja sen ylläpito
  - matkatavaran käsittely- ja luovutustilat
  - käsittelyjärjestelmä
  - lajittelujärjestelmä
- erilaiset asiakas- yms. palvelut ja järjestelmät
  - operatiivinen keskus
  - FIDS
  - kuulutusjärjestelmä
  - neuvonta ja opastaminen
- CUSS (Common Use Self Service) -itsepalveluautomaatit⁵ lähtöselvitystä varten
- CUPPS (Common Use Passenger Processing System) -järjestelmä⁶, joka mahdollistaa fasiliteettien käytön joustavasti ja sujuvasti eri lentoyhtiöille samassa palvelupisteessä.

Maksuun ei kuulu:

- avustettavien matkustajien (PRM) palvelu, josta peritään erillinen maksu (kohta 7.1.4.2.).

7.1.4.2. Avustamispalvelumaksu (PRM-maksu)

Avustamispalvelumaksu peritään matkustajasta, joka lähtee lentoaseman matkustajaterminaalista kaupallisessa liikenteessä olevalla ilma-aluksella. Maksu perustuu EY-asetukseen (N:o 1107/2006) vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden oikeuksista lentoliikenteessä.

Avustamispalvelumaksun suuruus on 0,20 EUR per lähtevä matkustaja. Avustamispalvelumaksua ei peritä matkustajista, joista ei peritä matkustajamaksua (ks. kohta 7.1.4.).

Lentoyhtiö ja lentoasema voivat keskenään sopia, että lentoasema tarjoaa kyseisen lentoyhtiön matkustajille korkeampilaatuista avustamispalvelua kuin EY-asetuksessa 1107/2006 määritellään. Tällöin lentoasema perii kyseiseltä lentoyhtiöltä ylimääräisen kustannusperusteisen maksun.

7.1.5. Turvamaksu

Turvamaksuun kuuluvat EY:n turva-asetuksen (N:o 300/2008) edellyttämät palvelut. Tämä teksti on informatiivinen yleiskuvaus palveluista.

⁴ Matkustajasillat ovat käytössä HEL, RVN ja OUL lentoasemilla. ⁵ CUSS on käytössä HEL ja OUL lentoasemilla. ⁶ CUPPS otetaan käyttöön lentoasemilla vaiheittain 2011-2012.

- Turvatarkastus, matkustajat:
  - matkustajien turvatarkastukset
  - matkatavaran, myös ruumaan menevän matkatavaran tarkastaminen
  - matkatavaran ja kulkuoikeuden tarkastaminen esimerkiksi portilla
  - turvatarkastukseen liittyvä infrastruktuuri (esim. tilat turvatarkastusta varten ja läpivalaisulaitteet)
  - viranomaisen määräämät vartiointikustannukset, joita aiheutuu terminaali- ja turva-aidan sisäpuolisista alueista.
- Turvatarkastus, henkilökunta:
  - lentoasemalla toimivien muiden yritysten henkilökunnan ja Finavian henkilökunnan turvatarkastus
  - yritysten kuljetusten tarkastaminen
  - toimintaan liittyvä infrastruktuuri.
- Kulunvalvonta:
  - kaikki kulunvalvontaan ja kulunvalvontajärjestelmiin sisältyvät kustannukset
  - lentoasema-aidat, joilla rajataan turvalavottu alue
  - kamerajärjestelmä.
- Maksuun ei kuulu:
  - lentokoneiden vartiointi
  - erikseen sovittujen ehtojen mukaisesti yritysten omassa käytössä olevat tilat, joista on pääsy turvalavotulle alueelle
  - Priority-linjojen käyttö Helsinki-Vantaan lentoasemalla. Linjojen käytöstä lentoyhtiön tulee tehdä Finavian kanssa erillinen kaupallinen sopimus.

Turvamaksu peritään matkustajasta, joka lähtee lentoaseman matkustajaterminaalista kaupallisessa liikenteessä olevalla ilma-aluksella.

Turvamaksun suuruus on 3,93 EUR per lähtevä matkustaja.

Turvamaksua ei peritä:

- kansainvälisen liikenteen DOM-INT-vaihtomatkustajista
- enintään 8 000 kg painavan ilma-aluksen matkustajista, jos matkustajat eivät käytä matkustajaterminaalista
- matkustajista, joista ei peritä matkustajamaksua (ks. kohta 7.1.4.).

Mikäli lentoasema pyynnöstä avaa lentoaseman tai jatkaa lentoaseman aukioloaikaa, Finavialla on oikeus periä pyynnön esittäjältä turvatarkastuksesta aiheutuvat lisäkustannukset.

7.1.6. Melumaksu

Melumaksu peritään Helsinki-Vantaan lentoaseman yöaikaisilta (2300–0600 LMT) lentoonlähdeiltä ja laskeutumisilta suihkuturbiinimoottoreilla varustetuilta ilma-aluksilta. Ilma-aluksen melumaksu lasketaan ilma-aluksen ICAO:n Annex 16 niteen I osan II mukaisesti mitatun lentoonlähdomelun perusteella myönnetyn melutodistuksen melutasoista. Jos ilma-aluksella ei ole tämän mukaista melutodistusta, melumaksu lasketaan FAR:n osan 36 kohdan 3 mukaisesti.

Ilma-aluksille, joilla ei ole esittää yllä oleviin asiakirjoihin perustuvia melutodistuksia, käytetään melumaksun laskentaan vastaavaa lentosuunnitelman mukaista ICAO-konetyyppiä olevien ilma-alusten suurimpia lentoonlähdomeluarvoja. **HUOM! Myös laskeutuvalle ilma-alukselle melumaksu lasketaan lentoonlähdomeluarvojen mukaisesti.**

Jos maksu on alle 10,00 EUR, maksua ei laskuteta. Melumaksun suuruus lentoonlähdölle ja laskeutumiselle lasketaan alla olevan kaavan mukaisesti:

$$\text{Maksu} = \text{Cd} * 10^{[(\text{Ld}-\text{Td})/10]}$$

Ld = keskiarvo melutodistuksen mukaisista lentoonlähdomelutasoista mitattuna sivumittaus- ja ylilento-
mittauspisteissä siten kuin ICAO:n Annex 16 on määritelty.

Td = lentoonlähdon melukynnys 82 EPNdB.

Yksikköhinnat (Cd)

Kellonaika	Lentoonlähtö	Laskeutuminen
23.00–00.29	3,50	3,50
00.30–05.29	7,00	9,00
05.30–06.00	3,50	3,50

Esimerkki:

Ilma-alus B737-600 laskeutuminen klo 01.30

Keskiarvo melutasoista lentoonlähdessä $L_d = (90,4 + 82,8) / 2 = 86,6$ EPNdB

Maksu = $9,00 \times 10^{[(86,6 - 82)/10]} = 25,96$ EUR

7.2. Lennonvarmistuksen palvelut ja maksut

Suomen ilmatilassa lentävästä ilma-aluksesta perityt maksut perustuvat lennonvarmistuspalvelujen yhteistä maksujärjestelmää koskeviin asetuksiin ja Eurocontrolin julkaisemiin lentoreittimaksujärjestelmän sovellusehtoihin sekä lentoreittimaksujen maksuehtoihin (Conditions of Application of the Route Charges System and Conditions of Payment).

Lennonvarmistuksen palvelut koostuvat alla määritellyistä lentoaseman lennonvarmistuspalvelusta ja lentoreittipalvelusta sekä niitä täydentävistä lennonvarmistuspalveluista.

Finavian tarjoaman lennonvarmistuspalvelun taso sekä sitä koskevat muutokset julkaistaan Suomen ilmailukäsikirjassa (AIP Suomi-Finland) ja muissa Suomen AIS-järjestelmän ilmailutiedotusjulkaisuissa.

7.2.1. Lentoaseman lennonvarmistuspalvelumaksu

Lentoaseman lennonvarmistuspalvelu sisältää seuraavat palvelut:

Palvelu	Palvelun sisältö	Ilmatilan osa
Lähilennonjohtopalvelu	Lennonjohtopalvelu lähiliikennettä varten	Lähialue
Lähestymislennonjohtopalvelu	Lennonjohtopalvelu saapuvia tai lähteviä johdettuja lentoja varten	Lähestymisalue, sotilaslennonjohtoalue
Lentopaikan lentotiedotuspalvelu (AFIS)	Palvelu, jonka tarkoituksena on antaa valvomattomalla lentopaikalla toimiville ilma-aluksille lentoturvallisuuden kannalta tarpeellisia tietoja	Lentotiedotusvyöhyke

Jokaisesta ilma-aluksen lähestymisestä lentoasemalle lentoaseman aukioloaikana peritään lentoaseman lennonvarmistuspalvelumaksu (ns. Terminal Navigation charge eli TN-maksu). TN-maksu perustuu ilma-aluksen suurimpaan sallittuun lentoonlähöpainoon (MTOW) pyöristettynä ylöspäin lähimpään 1 000 kg:aan. Finavialle on toimitettava näissä palveluehdoissa vaaditussa ajassa ilmoitus ilma-aluksen suurimmasta sallitusta lentoonlähöpainosta. Mikäli ilmoitusta ei ole toimitettu, käytetään laskutuksen perusteena kyseisen ilma-alustyyppin maksimilentoonlähöpainoa.

Maksun suuruus lasketaan kaavalla:

$$T = w \times p,$$

missä T on maksu euroina ja w on painokerroin, joka esitetään pyöristettynä kahteen desimaaliin. Painokerroin w saadaan kaavalla:

$$w = \left(\frac{MTOW_{tonni}}{50} \right)^{0,7}$$

Lentoaseman lennonvarmistuspalvelua antavan lentoaseman lentoasemaluokka ja yksikköhinta p määräytyvät palvelutason perusteella seuraavasti:

Palvelutaso	Lentoasemaluokka	Yksikköhinta p EUR	Lentoasemat
Ilmaliikennepalvelua annetaan ATS-valvontajärjestelmien käyttöön perustuvina lähi- ja lähestymislennonjohtopalveluina.	ATS1	128,45	Helsinki-Vantaa
Ilmaliikennepalvelua annetaan lentoliikenteen tarpeiden mukaan joko 1. yhdistettynä lähi- ja lähestymislennonjohtopalveluna tai 2. lähilennonjohtopalveluna ja ATS-valvontajärjestelmään perustuvana lähestymislennonjohtopalveluna.	ATS 2	128,45	Halli, Jyväskylä, Kauhava, Kuopio, Oulu, Rovaniemi, Tampere-Pirkkala
Ilmaliikennepalvelua annetaan yhdistettynä lähi- ja lähestymislennonjohtopalveluna.	ATS 3	120,00	Helsinki-Malmi, Ivalo, Joensuu, Kemi-Tornio, Kokkola-Pietarsaari, Lappeenranta, Maarianhamina, Pori*), Turku*), Utti, Vaasa*) ja AFIS-lentoasemat silloin, kun niillä tarjotaan lennonjohtopalvelua
Ilmaliikennepalvelua annetaan lentopaikan lentotiedotuspalveluna.	AFIS	75,00	Enontekiö, Kajaani, Kittilä, Kuusamo, Savonlinna, Varkaus

*) Siirtyvät v. 2012 aikana lentoasemaluokka ATS 2:een. Siirtymäaikataulusta tiedotetaan Finavian [www-sivulla www.finavia.fi/lentoyhtiöt](http://www.finavia.fi/lentoyhtiöt).

Esimerkki:

Laskeutuminen Helsinki-Vantaan lentoasemalle kaupallisen siviililiikenteen ilma-aluksella, jonka MTOW on 16 100 kg.

MTOWtonni = 17 ja p = 128,45 EUR

$T = (17/50)^{0,7} \times 128,45 \text{ EUR} = 0,47 \times 128,45 \text{ EUR} = 60,37 \text{ EUR}$.

7.2.2. Lennonvarmistuspalvelutason kohottaminen AFIS-palvelusta ATC-palveluksi

Mikäli lentoasemalla on käytössä ns. sekajärjestelmä (mixed AFIS/ATC), tulee AFIS-aikana lennonjohtopalveluja (ATC-palvelu) tarvitsevan operaattorin hyvässä ajoin ennen tarvetta sopia kyseisen lentoaseman kanssa ATC-palvelusta.

AFIS-aikana annettavasta lennonjohtopalvelusta peritään liikennöitsijäkohtainen toimenpiteestä aiheutuvien välittömien lisäkustannusten mukainen hinta, kuitenkin vähintään 200 EUR.

Mikäli kyseessä on laskeutuva lento, peritään myös normaalit laskeutumismaksut (kohta 7.1.1.) ja TN-maksut (kohta 7.2.1.).

7.2.3. Lentoreittipalvelumaksu

Lentoreittipalvelu sisältää seuraavat palvelut:

Palvelu	Palvelun sisältö	Ilmatilan osa
Aluelennonjohtopalvelu	Lennonjohtopalvelu ICAO:n lentosääntöjen mukaan lentäville johdetuille lennoille (GAT-lennot) lennonjohtoalueilla	Valvottu ilmatila, lukuun ottamatta määrättyjä lähi-, lähestymis- ja sotilaslennonjohtoalueita, joilla palvelua antaa ao. lähi- tai lähestymislennonjohto
Ilmatilan hallintapalvelu	Ilmatilavarausten käsittelypalvelu Ilmatilan varauspalvelu Ilmatilavarausten tiedotuspalvelu	Valvottu ilmatila Vaara-alueet Rajoitusalueet Tilapäiset erillisvarausalueet Tilapäiset ilmatilavarausalueet Purjelentoalueet
Ilmaliikennevirtojen hallintapalvelu	Lennonjohtokapasiteetin optimointi Lentoliikenteen määrän hallinta käytettävissä olevan kapasiteetin suhteen	Eriksen määritelty valvotun ilmatilan osa

Suomen lentotiedotusalueella mittarilentosääntöjen mukaan lentävästä ilma-aluksesta peritään lentoreittimaksu seuraavan kaavan mukaisesti:

$$\text{maksu} = t \times d \times p,$$

jossa t on yksikköhinta, d on lennon pituustekijä ja p on painokerroin.

Yksikköhinta t per palveluyksikkö Suomessa on 50,14 EUR. Yksikköhinta koostuu kansallisesta hinnasta 50,00 EUR ja Eurocontrolin hallinnollisesta laskutuslisästä 0,14 EUR. Eurocontrol laskuttaa lentoreittimaksun Finavian puolesta.

Lennon pituustekijä d lasketaan jakamalla alla mainittujen kohteiden välinen isoymppyrämatka (km) sadalla (100):

- lähtölentoasema tai piste, jossa ilma-alus saapuu Suomen lentotiedotusalueelle sekä
- ensimmäinen saapumislentoasema Suomessa tai piste, jossa ilma-alus jättää Suomen lentotiedotusalueen.

Isoympyrämatkasta vähennetään kaksikymmentä kilometriä (20 km) jokaisen Suomessa suoritettujen lento-ohjelmien ja laskeutumisen osalta.

Painokerroin p on sen osamäärän neliöjuuri, joka saadaan jakamalla 50:llä ilma-aluksen suurimman sallitun lentoonlähtöpainon (MTOW) tonnimäärä, joka käy ilmi lentokelpoisuustodistuksesta, lentokäsikirjasta tai muusta vastaavasta virallisesta asiakirjasta.

$$p = \sqrt{\frac{MTOW_{tonni}}{50}}$$

7.2.4. Lennonvarmistuksen palveluita täydentävät palvelut

Finavia tarjoaa ilmatilan käyttäjille seuraavia lentoaseman lennonvarmistus- ja lentoreittipalvelua täydentäviä sekä lentoaseman lennonvarmistuspalvelumaksuun ja lentoreittipalvelumaksuun sisältyviä palveluita:

1. Hälytyspalvelu
2. Ilmailun etsintä- ja pelastuspalvelu
3. Lennonneuvontapalvelu
4. Ilmailutiedotuspalvelu
5. Lentotiedotuspalvelu
6. Lentosäätöpalvelu
7. Teknisen lennonvarmistuksen palvelut, esim. navigaatiojärjestelmät

7.3. Poikkeukset ja alennukset maksuihin

7.3.1. Kausikortti

Ilma-aluksen, jonka suurin sallittu lentoonlähtöpaino (MTOW) on enintään 2 000 kg, laskeutumis-, TN- ja paikoitusmaksut voidaan maksaa etukäteen lunastamalla vähintään yhden ja enintään kuuden kuukauden ajalle kausikortti. Lisäksi on mahdollista ostaa vuosikausikortti, joka on voimassa kalenterivuoden 2012. Vuosikausikortti on voimassa kuitenkin aikaisintaan siitä päivästä, jolloin se ostetaan.

HUOM! Riippumatta kausikortin voimassaoloajan pituudesta, se on voimassa korkeintaan 31.12.2012 saakka.

Kausikortti on voimassa säännölliselle liikenteelle mitoitettun aukioloajan aikana. Jos lentotoiminta edellyttää muita aukioloaikoja, on niistä neuvoteltava lentoaseman kanssa ja sovittava erillisestä aukipitoajasta ja -maksusta.

Kausikortin perushinta (sisältää ALV 23 %) määräytyy ilma-aluksen MTOW:n ja kausikortin voimassaolon perusteella. Perushintainen kausikortti on voimassa kaikilla muilla paitsi Helsinki-Vantaan ja Helsinki-Malmin lentoasemilla.

Perushintaisen kausikortin hinnat

Perushintainen kausikortti on voimassa kaikilla lentoasemilla paitsi Helsinki-Vantaan ja Helsinki-Malmin lentoasemilla.

Sis. 23 % alv	MTOW (kg)								
	Voimassaolo-aika	0–700	701–900	901–1 100	1 101–1 300	1 301–1 500	1 501–1 700	1 701–1 900	1 901–2 000
1 kk		78,62	104,56	125,78	161,17	202,24	266,34	323,90	397,79
2 kk		104,82	139,41	167,71	214,88	269,65	355,13	431,87	530,39
3 kk		157,23	209,11	251,57	322,32	404,47	532,70	647,79	795,59
6 kk		314,46	418,24	503,14	644,64	808,96	1 065,39	1 295,58	1 591,18
Vuosi-kausikortti		524,10	697,05	838,56	1 074,42	1 348,24	1 775,65	2 159,30	2 651,97

Helsinki-Malmin kausikortin hinnat

Helsinki-Malmin kausikortti on voimassa kaikilla lentoasemilla paitsi Helsinki-Vantaan lentoasemalla.

Sis. 23 % alv	MTOW (kg)								
	Voimassaolo-aika	0–700	701–900	901–1 100	1 101–1 300	1 301–1 500	1 501–1 700	1 701–1 900	1 901–2 000
1 kk		196,55	261,41	314,47	402,92	505,62	665,90	809,78	994,53
2 kk		262,06	348,55	419,31	537,23	674,16	887,88	1 079,71	1 326,04
3 kk		393,10	522,81	628,95	805,85	1 011,24	1 331,81	1 619,55	1 989,07
6 kk		786,19	1 045,64	1 257,91	1 611,69	2 022,48	2 663,61	3 239,11	3 978,13
Vuosi-kausikortti		1 310,32	1 742,73	2 096,51	2 686,16	3 370,77	4 439,35	5 398,52	6 630,22

Korttien voimassaoloaika alkaa lunastuspäivästä tai sen lunastajan haluamasta myöhäisemmästä ajankohdasta, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluttua lunastuspäivästä. Kausikorttia ei myönnetä takautuvasti. Kausikortin haltija on velvollinen huolehtimaan, että kausikortti on voimassa. Ilman voimassaolevaa kausikorttia lentävästä ilma-aluksesta peritään kohtien 7.1. ja 7.2. mukaiset maksut.

Kortin lunastaminen ei vapauta maksuista, jotka peritään palvelutason kohottamisesta, jatketusta aukipidosta tai ylimääräisestä avauksesta (ks. kohdat 7.2.2., 7.3.4. ja 7.3.5.).

Ilma-aluksen omistajan tai käyttäjän vaihtuminen ei vaikuta kausikortissa tarkoitettuun oikeuteen.

Jos ilma-alus poistetaan ilma-alusrekisteristä tai se todistettavasti on lentokelvoton ja siitä on maksettu etukäteen mainittu kausikortti, voi Finavia hakemuksesta palauttaa maksetun maksun niiltä täysiltä kuukausilta, joilta kausikortin oikeuttamaa käyttöaikaa on jäljellä. Muista kuin edellä mainituista syistä kausikorttia ei hyvitetä.

Kausikorttia voi tilata Finavian Internet-sivulta www.finavia.fi/palvelut_ilmailijoille tai suoraan linkistä: <http://www.finavia.fi/C/palaute-ja-lomakkeet/kausikortti/kausikorttihakemus>.

7.3.2. Vapautus laskeutumis- ja TN-maksuista

Laskeutumis- ja TN-maksua ei peritä:

1. asianomaisen toimivaltaisen elimen valtuuttamilta etsintä- ja pelastuslennoilta,
2. ilma-aluksesta, joka teknisestä syystä tai sääolosuhteiden pakottamana palaa lähtöpaikalle;
3. ilma-aluksesta, joka on merkitty ilma-alusrekisteriin
  - a) purje- tai moottoripurjelentokoneeksi (I/A rekisteri, ryhmä G),
  - b) kuumailmapallosi (I/A rekisteri, ryhmä B) tai
  - c) historialliseksi ilma-alukseksi (I/A rekisterin ryhmät L ja H:n sarake 3:ssa (kohdassa: käyttö) on M = historiallinen/museoilma-alusmerkintä);
4. liitimestä. HUOM. Lentotoimintaan liitimillä ilmailulain 2 §:n 16-kohdassa määritellyillä lentopaikoilla tai sen lähialueella on saatava lentopaikan päällikön tai hänen edustajansa lupa. Jos lentotoiminnan laatu tai laajuus muuttuu alkuperäisestä luvasta, on toiminnasta sovittava erikseen ennen sen aloittamista.⁷

Kohtien 3. ja 4. maksuvapautukset eivät koske Helsinki-Vantaan lentoasemaa.

HUOM. Jotta maksuvapautus voidaan laskutuksessa huomioida, **tulee ilma-aluksen käyttäjän tehdä ilmoitus historiallisesta ilma-aluksesta Finavialle** (ks. kohta 14 ”Yhteystiedot” > Laskutustietojen toimittamista koskevat yhteystiedot).

7.3.3. Vapautus lentoreittimaksuista

Lennonvarmistuspalvelujen yhteisen maksujärjestelmän mukaisesti Eurocontrol ei laskuta lentoreittimaksuja seuraavilta lennoilta Suomen lentotiedotusalueella:

1. sellaisella ilma-aluksella suoritettavat lennot, jonka suurin sallittu lentoonlähtöpaino on alle kaksi tonnia
2. yhdistetyt VFR/IFR-lennot sellaisilla maksuvyöhykkeillä, joilla lento on yksinomaan VFR-lentotoimintaa ja joilla ei peritä maksua VFR-lennoista
3. yksinomaan hallitsevaa monarkkia ja hänen perheenjäseniään, valtionpäämiehiä, hallituksen päämiehiä ja ministereitä virallisella vierailulla kuljettavat lennot. Poikkeus on aina mainittava asianmukaisella ilmoituksella tai huomautuksella lentosuunnitelmassa.
4. asianomaisen toimivaltaisen elimen valtuuttamat etsintä- ja pelastuslennot
5. Eurocontrol-maan sotilasilma-aluksella suoritettavat sotilaslennot
6. yksinomaan lentolupakirjan saamista tai, kun kyseessä on ohjaamohenkilökunta, kelpuutuksen saamista varten suoritettavat koululennot, joiden lentosuunnitelmissa on asianomainen merkintä tästä. Tällaiset lennot on suoritettava yksinomaan kyseisen jäsenvaltion ilmatilassa; lentoja ei saa käyttää matkustajien ja/tai rahdin kuljettamiseen eikä ilma-aluksen siirtolentoihin.
7. yksinomaan lennonvarmistuksen maalaitteina käytettävien tai käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden tarkastamiseksi tai testaamiseksi suoritettavat lennot kyseisellä ilma-aluksella suoritettavia siirtolentoja lukuun ottamatta
8. lennot, jotka päättyvät ilma-aluksen lähtöasemalle ja jonka aikana ei tehty välilaskua
9. VFR-lennot.

7.3.4. Jatkettu aukipito

Mikäli lentoasema pyynnöstä jatkaa lentoaseman aukioloaikaa ja antaa ilma-alukselle laskeutumista tai lentoonlähtöä varten lennonvarmistus- tai kunnossapitopalveluja, pyynnön esittäneeltä peritään lentoaseman aukipitamisestä tuntikohtainen maksu.

Laskutettavan aukipitoajan laskeminen alkaa lentoaseman ilmoitetusta sulkemisajankohdasta. Mikäli lento ehtii laskeutua tai lähteä lentoon 15 minuutin sisällä lentoaseman ilmoitetusta sulkemisajankohdasta, tuntikohtaista maksua ei peritä. Pynnön esittäneen on maksettava tuntikohtainen maksu myös riippumatta siitä, käytetäänkö pyydettyjä palveluita.

⁷ Ilmailumääräys, OSA 2. Yksityslentotoiminta, OPS M2-9, kohta 3.3.1.

LENTOLIIKENNEKASUT

Aukipitomaksu on 400 EUR per tunti, ellei lentoaseman kanssa erityisestä syystä muuta sovita. Mikäli kyseessä on laskeutuva lento, peritään myös normaalit laskeutumismaksut ja TN-maksut.

7.3.5. Ylimääräinen avaaminen

Mikäli lentoasema pyynnöstä avaa lentoaseman ja antaa ilma-alukselle laskeutumista tai lentoonlähtöä varten lennonvarmistus- tai kunnossapitopalveluja, pyynnön esittäneeltä peritään lentoaseman aukaisemisesta tunti-kohtainen maksu. Pynnön esittäneen on maksettava ylimääräinen avausmaksu myös riippumatta siitä, käytetäänkö pyydettyjä palveluita.

Avausmaksu on 800 EUR ensimmäiseltä tunnilta, ellei lentoaseman kanssa erityisestä syystä muuta sovita. Jos aukipitoa jatketaan pyynnöstä useamman tunnin ajan, peritään seuraavilta tunneilta 400 EUR per tunti. Mikäli kyseessä on laskeutuva lento, peritään myös normaalit laskeutumis- ja TN-maksut.

7.4. Alennukset uusille reiteille

Edistääkseen uusien liikenneyhteyksien syntymistä Finavia myöntää alennuksia uusien reittien laskeutumis- ja matkustajamaksuista. Alennuksia myönnetään säännölliselle reittiliikenteelle sekä maahan saapuvalla tilausliikenteelle. Säännöllisen liikenteen edellytys on vähintään kaksi laskeutumista viikossa tai yli viiden lennon tilauslentosarja. Alennuksien voimassaolon edellytys on 6. kohdan tietojen toimittaminen määräajassa.

Alennuksia ei kuitenkaan myönnetä yöaikaisista (23.00–06.00 LT) lennoista eikä Helsinki-Vantaan ruuhka-aikoina (14.30–17.00 LT) toteutuneen lentoajan mukaan. Alennuksia ei myönnetä lentoasemien aukioloaikojen ulkopuoliselle liikenteelle.

Alennuksia myönnetään uusille lentoreiteille korkeintaan kolmeksi vuodeksi. Uusi lentoreitti on lentoyhteys kahden kaupungin välillä, jossa ei ole säännöllistä liikennettä.

Matkustajamaksusta annettavan alennuksen osalta poikkeuksia ovat Turun ja Tampere-Pirkkalan alemman palvelutason erilliset terminaalit. Näiden terminaalien hinnasto ja alennukset on julkaistu Internet-sivuilla www.airpro.fi.

Alennukset Helsinki-Vantaan lentoasemalla

	1. vuosi	2. vuosi	3. vuosi
Laskeutumismaksualennus	90 %	70 %	50 %
Matkustajamaksualennus	70 %		

Alennukset muilla lentoasemilla kuin Helsinki-Vantaa

	1. vuosi	2. vuosi	3. vuosi
Laskeutumismaksualennus	90 %	70 %	50 %
Matkustajamaksualennus	70 %	50 %	

Kaikista alennuksista tulee sopia kirjallisesti Finavian markkinoinnin kanssa. Yhteystiedot ovat:

Finavia Oyj
Markkinointi
Lentäjäntie 3
01530 VANTAA

sähköposti: airlinerelations@finavia.fi

8. Muut maksut

8.1. Helsinki-Vantaan lentoaseman koekäyttöpaikkamaksu

Helsinki-Vantaan koekäyttöpaikan maksu on 100 EUR alkavalta tunnilta. Koekäytöstä laskutetaan varatun ajan mukaisesti, vaikka varattua aikaa ei olisi kokonaan käytettykään.

8.2. Jäänpoiston käsittelymaksu

Jäänpoistotoiminnan harjoittajilta peritään erillinen jäänpoiston käsittelymaksu, joka perustuu käytetyn glykolinesteen (tehdastoimitusglykoli) litramäärään. Jäänpoiston käsittelymaksun suuruus on 0,53 EUR/käytetty glykolinestelitra.

Finavia Oyj laskuttaa yhtiöitä ilmoitettujen määrien perusteella kuukausittain sellaisilla asemilla, joilla Finavia on järjestänyt glykolin keräilyn (Helsinki-Vantaan, Kuopion, Oulun ja Tampere-Pirkkalan lentoasemat).

Jokainen jäänpoistotoimintaa harjoittava yhtiö on velvollinen ilmoittamaan kunakin jäänpoistotoimintakuukautena käyttämänsä jäänpoistonestemäärät kuukausittain. Ilmoituksen tulee sisältää päiväkohtaisesti käytettyjen eri tehdastoimitusglykolien tyypit, litramäärät ja käsittelyjen lukumäärä eri käsittelyalueilla sekä käsittelyjen lukumäärä ja litramäärät konetyypeittäin eri käsittelyalueilla. Tyypin I nesteen kulutus on ilmoitettava laimentamattomana nesteenä (glykolipitoisuus 80 %).

Lisäksi yhtiöiden on säilytettävä yksittäisiä käsittelyjä koskevat tiedot mahdollisia ympäristövaikutuksia koskevia selvityksiä varten. Helsinki-Vantaan koskien käytettyjen glykolimäärien raportointi on kuvattu lentoaseman vuosittain julkaistavassa jäänpoistomääräyksessä. Yhtiöiden on käytettävä raportoinnissa jäänpoistomääräyksissä olevia aluemäärityksiä.

Yhtiöiden on pyynnöstä pystyttävä esittämään luotettava, tilintarkastajien varmentama kirjanpito jäänpoistoglykolin käytöstä. Käyttötilastot tulee säilyttää kirjanpitolainsäädännön mukaisesti 6 kalenterivuotta. Jäänpoiston nestemäärätiedot toimitetaan kuukausittain seuraavan kalenterikuukauden viidenteen päivään mennessä laskutusta ja ympäristöraportointia varten seuraaviin Finavian sähköpostiosoitteisiin:

laskutus@finavia.fi (Finavian laskutus)

glykoli@finavia.fi (Finavian ja Helsinki-Vantaan glykoliraportointi)

8.3. Pelastusvalmiusmaksu

Ilmailumääräyksen AIR M 1-12 mukaan joissakin tilanteissa (esim. lentokonehallissa, tietyn tyyppiset polttoaineet, moottorien käynnissä ollessa) ilma-aluksen tankkaus voidaan aloittaa vain, mikäli pelastusauto on paikalla. Ilma-aluksen päällikkö tilaa pelastusauton lennonjohdon kautta. Finavia laskuttaa operaattoria tästä pelastusvalmiudesta erillisen hinnaston mukaisesti.

9. Maksujen maksaminen ja arvonlisävero

Lentoreittimaksujen maksuehdot on määritelty Eurocontrolin julkaisussa ”Lentoreittimaksujärjestelmän sovellusehdot sekä lentoreittimaksujen maksuehdot” (ks. kohta 7.2.3.).

Ilma-aluksen omistaja, haltija ja käyttäjä vastaavat yhteisvastuullisesti lentoaseman pitäjältä tai palvelun antajalta saamiensa palvelujen kustannuksista omistus-, hallinta- tai käyttöoikeutensa ajalta sekä siltä ajalta, jona nämä ovat merkittynä ilma-alusrekisteriin omistajana, haltijana tai käyttäjänä.

Lentopaikan pitäjä voi palveluiden antamisesta pidättymällä tai ilma-aluksen liikkeellelähdön estävin välinein tai rakentein estää ilma-aluksen lähdön, kunnes erääntyneet maksut on suoritettu tai vakuus niistä asetettu. Toimenpiteet on mitoitettava ja toteutettava niin, ettei niillä vaaranneta henkeä tai terveyttä eikä vahingoiteta paikoitettua ilma-alusta.

Finavia voi kieltäytyä palvelujen antamisesta, mikäli palvelumaksuja ei ole maksettu.

9.1. Maksutavat

Lentoliikenteen harjoittajan tulee sopia Finavian kanssa maksutavasta ennen arvioitua liikkeellelähtöaika.

Ellei Finavian kanssa ole muuta sovittu, maksut erääntyvät maksettaviksi heti, kun palvelu on annettu, ja ne on maksettava Finavialle ennen liikkeellelähtöaika Finavian ylläpitämällä lentoasemalla.

Pääsääntöisesti Finavia vaatii ennakkomaksun tai pankkitakauksen kaikilta lentoliikenteen harjoittajilta, jotka eivät ole olleet Finavian laskutusasiakkaita viimeisen 12 kuukauden ajan tai joilla on ollut aiempia maksuhäiriöitä. Ennakkomaksu tai pankkitakaus on toimitettava Finavialle ennen ensimmäisen lennon liikkeellelähtöaika.

Maksujen maksamisen turvaamiseksi Finavia voi harkintansa mukaan vaatia ennakkomaksun tai hyväksyttävän pankkitakauksen muissakin tapauksissa.

9.1.1. Ennakkomaksu

Ennakkomaksun tulee kattaa kaikki lentosarjan lentoliikennemaksut. Laskut kuitataan maksetuiksi ennakkomaksuilla. Kopiot laskuista lähetetään operaattorille kirjanpitoa varten. Koska ennakkomaksu on vain arvio tulevista maksuista, vaaditaan operaattorilta lisämaksu, mikäli ennakkomaksu ei kata kaikkia maksuja. Ennakkomaksujen ylijäämä hyvitetään operaattorille lentosarjan päätyttyä. Finavia ei maksa ennakkomaksulle korkoa.

9.1.2. Pankkitakaus

Pankkitakauksen tulee kattaa kaikki lentosarjan lentoliikennemaksut. Jos lentosarjan kesto on yli kolme kuukautta, pankkitakauksen tulee kattaa vähintään kolmen kuukauden lentoliikennemaksut. Pankkitakauksen on oltava voimassa vähintään kolme kuukautta lentosarjan päättymisestä. Jos lentosarja jatkuu toistaiseksi, kolmen kuukauden maksut kattavan pankkitakauksen tulee olla voimassa vähintään seuraavat kuusi kuukautta lentosarjan aloittamisesta lukien. Kuuden kuukauden kuluttua Finavia arvioi tarvittavan pankkitakauksen suuruuden uudelleen. Finavia voi harkintansa mukaan vaatia, että vakuus on voimassa toistaiseksi.

Pankkitakaus on aina erikseen hyväksyttävä Finavialla ennen lennon tai lentosarjan aloittamista. Pankkitakauksen tulee olla peruuttamaton, ns. first demand -takuusitoumus⁸, ja pankin, joka sen myöntää, luottokelpoisuusluokituksestaan Investment Grade -tasoinen (Moody's/S&P/Fitch rating). Kyseisellä pankilla tulee olla virallinen, pankkitoimiluvan alainen toimipiste Suomessa. Finavia pidättää oikeuden hyväksyä tai hylätä tarjotun takauksen. Kun Finavia on vastaanottanut hyväksytyyn pankkitakauksen, lentoliikennemaksut voidaan periä laskulla jälkikäteen.

9.1.3. Maksu jälkikäteen laskulla

Lentoliikennemaksut voi maksaa jälkikäteen laskulla vain, jos tästä on etukäteen sovittu Finavian kanssa.

Laskutus tapahtuu kaksi kertaa kuukaudessa. Laskut toimitetaan lentoliikenteen harjoittajan tai muun ilma-aluksen käyttäjän ilmoittamaan osoitteeseen. Laskut tulee maksaa Finavian pankkitilille viimeistään eräpäivänä, joka on 14 vrk laskun päiväyksestä.

Mikäli palvelut tai lennot lentoliikenteen harjoittajan tai muun ilma-aluksen käyttäjän pyynnöstä jaetaan kahteen tai useampaan laskuun (esim. eri osoite, eri maksaja tms.), peritään tästä 50 euron laskutuslisä.

Maksuhuomautukset tulee tehdä viimeistään 6 kuukauden kuluessa laskun päiväyksestä.

⁸ Heti vaadittaessa maksettava takuusitoumus, jonka perusteella pankki ei voi kieltäytyä maksusta saatuaan muodollisesti oikein laaditun vaatimuksen. Pankki joutuu tällaisen pankkitakuun mukaan maksamaan sitoumuksensa perusteella edunsaajan vaatimuksesta selvittämättä, onko taattava syyllistynyt sopimuksen rikkomiseen tai laiminlyöntiin.

9.2. Viivästyskorko

Maksun viivästyessä on viivästysajalta suoritettava viivästyskorko. Muissa kuin kuluttajasuhteissa koron määrä on kaksi prosenttiyksikköä korkeampi kuin kulloinkin voimassa oleva korkolain mukainen viivästyskorko.

9.3. Arvonlisävero

Hinnastossa todettujen maksujen lisäksi peritään arvonlisävero valtiolle sen mukaan kuin arvonlisäverolaissa on säädetty. Poikkeuksena hinnastossa ovat kuitenkin kausikortit, joiden osalta hinnastoon on merkitty arvonlisäverolinen hinta.

Lentoliikennemaksut, kuten muutkin ilma-aluksille myytävistä palveluista perittävät korvaukset, ovat arvonlisäverolain pääsäännön mukaan verollisia.

Palvelun myynti on verotonta ilma-aluksen tai sen lastin välittömiä tarpeita varten sellaisen elinkeinonharjoittajan käyttöön, joka maksua vastaan harjoittaa pääasiallisesti kansainvälistä lentoliikennettä.

Lentoliikenteen harjoittajalla on näyttövelvollisuus siitä, että lentoyhtiö harjoittaa pääasiassa kaupallista kansainvälistä lentoliikennettä.

10. Lentoliikenteen valvontamaksu

Lentoturvallisuuden valvontaa ja ilmailun julkisia hallintotehtäviä varten kannetaan valtiolle lentoliikenteen valvontamaksua (Laki lentoliikenteen valvontamaksusta 29.12.2005/1249). Lentoliikenteen valvontamaksu on veronluonteinen ja sen kantamisesta ja valvonnasta huolehtii ilmailuviranomainen, Liikenteen turvallisuusvirasto.

Lentoliikenteen valvontamaksusta annetun lain (1249/2005) 4 §:n nojalla lentoliikenteen valvontamaksun määrä on lentoasemakohtaisesti 1,20 EUR jokaiselta lentoasemalta kaupallisessa ilmakuljetuksessa olevalla ilma-aluksella lähteneeltä, vähintään kaksivuotiaalta matkustajalta.

Finavia laskuttaa Liikenteen turvallisuusviraston puolesta valvontamaksun lentoyhtiöiltä lentoliikennemaksujen yhteydessä erillisenä maksuna ja tilittää maksun Liikenteen turvallisuusvirastolle.

11. Finavian vastuu

Finavia vastaa näissä ehdoissa mainittujen palvelujen tuottamisessa aiheutuneista välittömistä vahingoista, joiden osoitetaan johtuvan Finavian tahallisesta tai tuottamuksellisesta menettelystä.

Finavia ei vastaa palveluiden tuottamisessa aiheutuneista välillisistä tai epäsuorista vahingoista eikä puhtaista varallisuusvahingoista tai vahingoista, joita Finavia ei ole voinut kohtuudella ennakoida.

Vahingonkorvausta on vaadittava Finavialta kuukauden kuluessa siitä, kun vahingonkorvauksen perusteena oleva virhe havaittiin tai se olisi pitänyt havaita.

12. Vapauttamisperusteet

Finavia vapautuu velvoitteistaan ja velvollisuudestaan maksaa vahingonkorvausta, jos velvoitteiden rikkominen tai niiden täyttämättä jättäminen johtuu vapauttamisperusteista. Vapauttamisperusteeksi (force majeure) katsotaan sellainen epätavallinen ja asiaan vaikuttava tapahtuma, jota Finavia ei ole voinut ottaa huomioon ja joka on Finaviasta riippumaton tai jonka vaikutusta ei voida kohtuudella välttää tai voittaa. Tällainen tapahtuma voi olla esimerkiksi sota, kapina, valuuttarajoitukset, lainsäädännökset ja viranomais määräykset, vientikielto, luonnonmullistus, sääolo-

suhteet, yleisen liikenteen, tietoliikenteen tai energianjakelun keskeytys, kuljetusvälineiden niukkuus, yleinen tavaraniukkuus, käyttövoiman rajoitukset, työselkkaus, tulipalo taikka muu vaikutuksiltaan vastaava ja epätavallinen Finaviasta riippumaton syy sekä tässä kohdassa mainituista seikoista johtuvat Finavian alihankkijan toimituksissa olevat virheet taikka viivästykset.

Jos Finavian velvoitteiden täyttäminen viivästyy jostakin edellisessä kappaleessa mainitusta syystä, veloitteen täyttämisaikaa jatketaan niin paljon kuin kaikki tapaukseen vaikuttavat olosuhteet huomioon ottaen on pidettävä kohtuullisena.

13. Riitojen ratkaisu

Ehdoissa mainittujen palveluiden tuottamisesta johtuvat erimielisyydet ratkaistaan Helsingin käräjäoikeudessa.

14. Yhteystiedot

AIHE	SÄHKÖPOSTI	FAX	OSOITE
Lentojen ennakkotiedot	helcaxh@finavia.fi		Finavia Oyj Flight Information Unit Lentäjätie 3 01530 Vantaa
Matkustajatiedot	pax@finavia.fi		Finavia Oyj Flight Information Unit Lentäjätie 3 01530 Vantaa
Markkinointi	airlinerelations@finavia.fi		Finavia Oyj Markkinointi Lentäjätie 3 01530 Vantaa
Laskutustiedot	airtrafficingvoices@finavia.fi	+358 20 708 2095	Finavia Oyj Liikennelaskutus Lentäjätie 3 01530 Vantaa
Maksaminen, maksujärjestelyt, ennakkomaksut, hinta-arviot	payments@finavia.fi	+358 20 708 2092	Finavia Oyj Luotonvalvonta Lentäjätie 3 01530 Vantaa
Lentoreittipalvelun antaminen	efes@finavia.fi		

FINAVIA
PL 50, 01531 Vantaa
Käyntiosoite: Lentäjätie 3, Vantaa
Puhelin 020 708 000
Faksi 020 708 2099
info@finavia.fi
www.finavia.fi

